

PUOLAN KOMMUNISTISESTA PUOLUEESTA

*Puhe Kominternin Puolan vallokunnan⁵⁵ istunnossa
heinäkuun 3 p:nä 1924*

Toverit! Minulla ei ole riittävästi aineistoa voidakseni puhua niin päättäväisesti kuin täällä eräät puhujat ovat esiintyneet. Kuitenkin sen aineiston pohjalla, jonka olen kaikesta huolimatta saanut hankituksi, ja täällä käydyn keskustelun perusteella olen muodostanut itselleni määrätyn mielipiteen, jonka haluaisin teille esittää.

Epäilemätöntä on, että Puolan kommunistinen puolue on epänormaalissa tilassa. Puolan puolueen sisällä on kriisi — se on tosiasia. Sen on tunnustanut Walecki, sen olette tunnustaneet te kaikki, se on käynyt ilmi aivan silminnähävästi, koska täällä on todettu eripuraisuus Puolan puolueen Keskuskomitean sisällä Keskuskomitean käytännönmiesjäsenten ja Keskuskomitean johtohenkilöiden välillä. Enemminkin. Itse Puolan puolueen Keskuskomitea tunnusti täysistunnoissaan viime vuoden joulukuussa ja tämän vuoden maaliskuussa päätöslauselmissaan monien tekojensa opportunistisuuden ja tuomitsi ne liiemmittä puheitta. Pitemmälle ei kai voida mennä. Toistan, että tämä kaikki puhuu Puolan kommunistisen puolueen eittämättömästä kriisistä.

Missä on tuon kriisin syy?

Syy on Puolan kommunistisen puolueen virallisten johtohenkilöiden eräissä opportunistisissa synneissä käytännöllisessä työssä.

Sallikaa esittää muutamia esimerkkejä, jotka vahvistavat tämän väittämän.

„Venäjän“ kysymys. Eräät puolalaiset toverit sanovat, että tällä kysymyksellä, joka on ulkopoliittikan kysymys, ei ole vakavaa merkitystä Puolan puolueelle. Se ei ole totta. „Venäjän“ kysymyksellä on ratkaiseva merkitys koko vallankumoukselliselle liikkeelle niin Länessä kuin Idässäkin. Minkä vuoksi? Sen vuoksi, että Neuvostovalta Venäjällä on koko maailman vallankumouksellisen liikkeen tukikohta, linnoitus, turvapaikka. Ja jos tuossa tukikohdassa, s.o. Venäjällä, puolue ja valta alkavat horjua, niin se merkitsee, että koko vallankumouksellinen liike koko maailmassa joutuu kärsimään mitä vakavinta vahinkoa.

Väittelyn aikana meillä VKP(b):ssa alkoivat horjahtelut puolueessa. Taistelullaan puoluetta vastaan olemukseltaan opportunistinen oppositio yritti viedä puolueen horjuttamiseen ja heikentämiseen, se yritti siis viedä itse Neuvostovallan heikentämiseen, sillä meidän puolueemme on hallitseva puolue, ja se on valtiiovallan tärkein johtava perusta. On luonnollista, että horjunta VKP(b):n sisällä olisi voinut johtaa myöhemmin itse Neuvostovallan horjuttamiseen ja heikentämiseen. Neuvostovallan horjuminen taas merkitsee vahinkoa koko maailman vallankumoukselliselle liikkeelle. Juuri sen vuoksi erimielisyyksillä VKP(b):n sisällä ja yleensä VKP(b):n kohtalolla ei voi olla

olematta suoranaista merkitystä muiden maiden vallankumouksellisen liikkeen kohtaloon. Juuri sen vuoksi „Venäjän“ kysymys, vaikka se onkin Puolalle ulkoinen kysymys, on ensiluokkaisen tärkeä kysymys kaikille kommunistisille puolueille, muun muassa myöskin Puolan kommunistiselle puolueelle.

Miten siis Puolan puolueen johtajat suhtautuivat „Venäjän“ kysymykseen? Ketä he kannattivat, VKP(b):n opportunistista oppositiota vaiko sen valankumouksellista enemmistöä? Minusta on selvää, että Puolan puolueen johtajat kannattivat aivan selvästi tuota oppositiota VKP(b):n sisällä opportunistista oppositiota vastaan käydyn taistelun ensimmäisellä kaudella. En ryhdy penkomaan Warskin tai Waleckin sielua, minusta ei ole tärkeää, mitä Warski ajatteli silloin, kun hän kirjoitti Puolan kommunistisen puolueen Keskuskomitean tunnetun päätöslauselman VKP(b):ssa olevan opposition puolesta. Minusta eivät ole tärkeitä henkilöiden aiheet, vaan ennen kaikkea tuon päätöslauselman objektiiviset seuraukset. Tuon päätöslauselman objektiiviset seuraukset taas ovat siinä, että se valaa vettä opposition myllyyn. Tuo päätöslauselma oli VKP(b):n opportunistisen sivustan kannatusta. Siinä koko juttu. Kaudella, jolloin Puolan puolueen Keskuskomitea hyväksyi tuon päätöslauselman ja lähetti sen VKP(b):n Keskuskomitealle, Puolan puolueen Keskuskomitea muodosti VKP(b):n opportunistisen opposition puolalaisen osaston. Jos oletetaan, että oppositio VKP(b):ssa oli jokinlainen yhtiö, jolla piti olla haaraosastoja eri maissa, niin Puolan kommunistinen puolue oli silloin tuon yhtiön Puolan haaraosasto. Siinä on Puolan puolueen

johtohenkilöiden opportunistisen syntiinlankeemuksen ydinajatus „Venäjän“ kysymyksessä. Tämä on surullista, mutta valitettavasti tosiasia.

Saksan kysymys. „Venäjän“ kysymyksen jälkeen sillä on vakavin merkitys ensinnäkin sen vuoksi, että kaikista Euroopan maista Saksa on kaikkein lähimpänä vallankumouksen mahdollisuutta, ja toiseksi sen vuoksi, että vallankumouksellinen voitto Saksassa merkitsee voittoa koko Euroopassa. Jos jostain päin alkaa Euroopan vallankumouksellinen ravistelu, niin se alkaa Saksasta. Vain Saksa voi ottaa aloitteen tässä suhteessa, ja vallankumouksen voitto Saksassa turvaa kansainvälisen vallankumouksen voiton.

Te tiedätte, että kuluneena vuonna Saksan kommunistisessa puolueessa puhkesi taistelu sen vallankumouksellisen enemmistön ja opportunistisen vähemmistön välillä. Te tiedätte, miten suuri merkitys Saksan kommunistisen puolueen vasemmistosivustan tai oikeistosivustan voitolla on koko kansainvälisen vallankumouksen kululle. Ja miten kävi? Ketä Puolan kommunistisen puolueen Keskuskomitean johtohenkilöt kannattivat tässä taistelussa? He kannattivat Brandlerin ryhmää⁵⁶ Saksan kommunistisen puolueen vallankumouksellista enemmistöä vastaan. Sen myöntävät nyt kaikki, sekä ystävät että viholliset. Kävi aivan samoin kuin „Venäjän“ kysymyksessäkin. Jos oletetaan, että Saksassa on olemassa jonkinlainen kommunistisen puolueen opportunistisen opposition yhtiö, niin puolalaiset johtohenkilöt osoittautuvat tuon yhtiön puolalaiseksi haaraosastoksi. Se on taaskin surullista, mutta tosiasialle et mitään voi: tosiasia on tunnustettava.

Taistelumenetelmästä opportunistista oppositiota vastaan. Kostrzewa sanoo, että he, s.o. Puolan Keskuskomitean johtohenkilöt, oikeastaan kannattavat Venäjän Keskuskomiteaa ja mahdollisesti Saksankin Keskuskomiteaa sen nykyisessä kokoonpanossa, mutta he ovat eri mieltä näiden laitosten kanssa kysymyksessä, joka koskee taistelumenetelmiä oppositiota vastaan. He, nähkääs, vaativat helläkätisiä taistelumenetelmiä oppositiota vastaan. He kannattavat sotaa oppositiota vastaan, mutta sellaista sotaa, josta ei aiheutuisi uhreja. Walecki meni jopa niinkin pitkälle, että huudahti: jumala paratkoon, me kannatamme „kolmikka“! Minun on sanottava, ettei kukaan vaadi Waleckilta, että hän kaikessa myöntelisi Venäjän Keskuskomitealle. Sitten, minä en tiedä, mikä „kolmikko“ se on, jota Walecki niin vannoo kannattavansa. Hän on unohtanut, ettei kukaan ole velvollinen myöntelemään kaikessa Venäjän Keskuskomitealle. (Walecki paikaltaan: „En ole velvollinen, mutta voin sen tehdä“.) Voitte tietenkin, mutta täytyyhän ymmärtää, että sellainen menettely saattaa epämukavaan asemaan sekä Waleckin että Venäjän Keskuskomitean. Kysymys ei ole lainkaan myöntelemisestä, vaan siitä, että Venäjällä on uuden talouspolitiikan olosuhteissa syntynyt uusi porvaristo, joka pyrkii, kun sillä ei ole mahdollisuutta esiintyä avoimesti poliittisella areenalla, murtamaan kommunismin rintaman sisältäpäin etsien itselleen sankareita VKP(b):n johtohenkilöiden keskuudesta. Ja tämä seikka aiheuttaa oppositiomielialojen syntymisen VKP(b):n sisällä luoden maaperää opportunistiselle poikkeamalle. Kysymys on siis siitä, että meidän veljespuolueemme mää-

rittelisivät suhteensa tuohon seikkaan ja ottaisivat määrätyn kannan. Toistan, että kysymys on siitä eikä myöntelemisestä Venäjän Keskuskomitealle.

Mitä tulee Kostrzewan helläkätisempään menetelmään, niin minun on sanottava, ettei se kestä vähäisintäkään arvostelua. Kostrzewa kannattaa taistelua opportunistista oppositiota vastaan, mutta sellaista taistelua, joka ei saattaisi opposition johtohenkilöitä huonoon valoon. Mutta ensinnäkin historia ei tunne sellaista taistelua, joka ei aiheuttaisi joitain uhreja. Toiseksi, oppositiota ei voida voittaa, ellei oteta lukuun sitä, että voitto aiheuttaa opposition johtohenkilöiden arvovallan murtumisen,—muutoin olisi luovuttava kaikesta taistelusta oppositiota vastaan. Kolmanneksi, täydellinen voitto oppositiosta on ainoa tae kahtiajakautumista vastaan. Muita takeita ei puoluekäytäntö tunne. Siitä puhuu koko VKP(b):n historia.

Saksan sosialidemokratia kävi jo ennen sotaa, jolloin se oli ortodoksaalinen, taistelua opportunistia vastaan käyttäen sitä samaa helläkätistä menetelmää, josta Kostrzewa täällä puhui. Mutta siten se sai aikaan sen, että opportunisti pääsi voitolle ja kahtiajakautuminen tuli kiertämättömäksi.

VKP(b) on käynyt taistelua opportunistia vastaan käyttäen koeteltua opportunistien johtohenkilöiden päättäväisen eristämisen menetelmää. Ja se sai aikaan sen, että vallankumouksellinen marxilaisuus voitti ja puolueesta tuli erikoisen yhtenäinen.

Minun mielestäni VKP(b):n opetusten on oltava meille opiksi. Kostrzewan suosittama taistelumenetelmä on sosialidemokraattisen opportunistin perua. Siinä piilee puolueen kahtiajakautumisen vaara.

Lopuksi kysymys puolueen johtamisesta. Mikä on luonteenomainen piirre Lännen kommunististen puolueiden kehityksessä nykyisenä ajankohtana? Se on se, että puolueiden kehityksessä on noussut välittömästi kysymys käytännöllisen puolueetyön järjestämisestä uuteen, vallankumoukselliseen malliin. Kysymys ei ole siitä, että hyväksytään kommunistinen ohjelma ja julistetaan vallankumouksellisia tunnuksia. Kysymys on puolueen jokapäiväisen työn, sen käytännöllisen toiminnan uudestijärjestämisestä siihen suuntaan, että puolueen jokainen askel ja sen jokainen toimenpide johtaisivat luonnollisesti joukkojen vallankumoukselliseen kasvatukseen, vallankumouksen valmisteluun. Siinä on nyt asian ydin eikä vallankumouksellisten toimintaohjeiden hyväksymisessä.

Pruhnjak luki täällä eilen kokonaisen sarjan Puolan Keskuskomitean johtohenkilöiden hyväksymiä vallankumouksellisia päätöslauselmia. Hän luki noita päätöslauselmia voitokkain ilmein luullen, että puolueen johtaminen sisältyy kokonaan päätöslauselmien laatimiseen. Hän ei edes aavista sitä, että päätöslauselmien laatiminen on vasta ensimmäinen askel, puolueen johtamisen alku. Hän ei käsitä sitä, että johtamisen perustana ei ole päätöslauselmien laatiminen, vaan niiden täytäntöönpaneminen, niiden toteuttaminen käytännössä. Pitkässä puheessaan hän unohti sen vuoksi ilmoittaa meille noiden päätöslauselmien kohtalon, hän ei katsonut tarpeelliseksi sanoa, onko nuo päätöslauselmat pantu täytäntöön, ja nimenomaan missä määrin Puolan kommunistinen puolue on pannut ne täytäntöön. Ja kuitenkin pääasia puoluejohdossa on nimenomaan päätöslauselmien ja toiminta-

ohjeiden täytäntöönpaneminen. Häntä katsellessani minun mieleeni muistui tavallinen neuvostovirkamies, joka on „vastaamassa“ teoistaan tarkastusvaliokunnalle. „Onko se ja se toimintaohje pantu täytäntöön?“ kysyy tarkastusvaliokunta. „On ryhdytty toimenpiteisiin“, vastaa virkamies. „Nimenomaan mihin toimenpiteisiin on ryhdytty?“ kysyy tarkastusvaliokunta. „Onnannettu määräys“, vastaa virkamies. Tarkastusvaliokunta vaatii asiapaperia. Voitokkain ilmein virkamies esittää määräyksen jäljennöksen. Tarkastusvaliokunta kysyy: „Entä minkälainen on määräyksen kohtalo, onko se pantu täytäntöön ja milloin nimenomaan?“. Virkamies ilmoittaa ihmeissään, että „tietoja ei ole saatu“. Tarkastusvaliokunta saattaa tietenkin tuollaisen virkamiehen vastuuseen. Juuri tuollaista neuvostovirkamiestä muistutti minusta Pruhnjak, kun hän luki täällä voitokkain ilmein vallankumouksellisia päätöslauselmia, joiden täytäntöönpanemisesta hänellä „ei ole tietoja“. Se ei ole puolueen johtamista, vaan kaiken johtamisen pilkkaamista.

Minkälaisia ovat johtopäätökset? Johtopäätökset sisältyvät seuraavaan.

Ensiksi. Minä vastustan päättäväisesti sitä, että edessäolevassa puolueväittelyssä Puolassa vedettäisiin rajaa Puolan entisen sosialistisen puolueen ja Puolan entisen sosialidemokraattisen puolueen välille. Se olisi vaarallista puolueelle. Entiset Puolan sosialistinen puolue ja Puolan sosialidemokraattinen puolue ovat jo kauan sitten sulautuneet yhdeksi puolueeksi, ne käyvät yhdessä taistelua puolalaisia tilanherroja ja porvaristoa vastaan, ja olisi mitä pahin virhe jakaa ne nyt menneisyyden perusteella kahteen osaan.

Taistelua ei ole käytävä Puolan sosialistisen puolueen ja Puolan sosialidemokraattisen puolueen vanhaa linjaa, vaan uutta linjaa Puolan kommunistisen puolueen opportunistisen sivustan eristämiseksi. Täydellinen voitto opportunistisesta sivustasta — se on takeena kahtiajakautumista vastaan, se on puolueen yhtenäisyyden tae.

Toiseksi. Minä vastustan päättäväisesti niinsanottua karsimista, s.o. Keskuskomitean eräiden jäsenten poistamista Keskuskomitean kokoonpanosta. Yleensä minä vastustan Keskuskomitean uudestijärjestämistä ylhäältäkäsin. Yleensä on otettava huomioon, että kirurginen toimenpide, joka tehdään ilman erikoista tarvetta, jättää puolueeseen pahan jälkimaun. Toimitakoon Puolan kommunistinen puolue itse Keskuskomiteansa uudestijärjestämisen joko tulevassa edustajakokouksessa tai konferenssissa. Ei voi olla niin, ettei kasvava puolue nostaisi uusia johtajia.

Kolmanneksi. Minun mielestäni Unschlichtin esittämät käytännölliset ehdotukset ovat aivan oikeita. Olisi täysin tarkoituksenmukaista muodostaa nykyisten Organisaatiobyroon ja Poliittisen byroon tilalle, jotka ovat irtaantuneet toisistaan, yhtenäinen poliittisen ja käytännöllisen johdon keskus Puolan nykyisen Keskuskomitean jäsenistä.

Täällä on lausuttu epäilyksiä Puolan vallankumouksellisen taistelun esille nostamien uusien johtohenkilöiden teoreettisiin tietoihin ja puoluekokemukseen nähden. Olen sitä mieltä, että tuolla seikalla ei voi olla ratkaisevaa merkitystä. VKP(b):n elämässä on ollut sellaisia tapauksia, jolloin valtavan suurten aluejärjestöjen johtoon on tullut työläisiä, joilla ei

ole ollut riittävää teoreettista eikä poliittista tietomäärää. Kuitenkin nämä työläiset ovat osoittautuneet paremmiksi johtajiksi kuin monet intelligentit, joilla ei ole välttämätöntä vallankumouksellista vaistoa. On täysin mahdollista, että ensi aikoina uusien johtajien asiat eivät suju aivan tasaisesti, mutta ei hätää,—kompastuvat kerran pari, mutta sitten jo oppivatkin johtamaan vallankumouksellista liikettä. Valmiit johtajat eivät koskaan tipahda taivaasta. He varttuivat vain taistelun kulussa.

*„Bolshevik“ № 11,
syyskuun 20 pnä 1924*